

Република Северна Македонија
Republika e Maqedonisë së Veriut
ДИРЕКЦИЈА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ
DIREKTORIA PËR SIGURI TË INFORMATAVE TË KLASIFIKUARA

Бр.-Нр. 01-94/1

02.02.2022 год.-ви
Скопје-Шkup

СТРАТЕШКИ ПЛАН

НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КЛАСИФИЦИРАНИ
ИНФОРМАЦИИ

ЗА ПЕРИОДОТ ОД 2022 ДО 2024 ГОДИНА

Скопје, февруари 2022 година

1. ВОВЕД

Стратешкиот план на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации (во понатамошниот текст: Дирекцијата) за периодот од 2022 до 2024 година претставува пишан документ во којшто се наведени главните карактеристики на Дирекцијата, вклучувајќи: мисија, визија, задачи и обврски на органот, специфичности на органот, организациската структура, приоритетни цели, анализа на предностите и слабостите, можностите и заканите (SWOT анализа) по функционирањето на органот. Воедно, во планот се дефинирани и основните програми и активности на Дирекцијата, како и човечките ресурси и финансиските средства што се потребни за нивна реализација.

Стратешкото планирање, како сет од избор на активности, претставува организиран процес на колективни промени коишто опфаќаат цели, ресурси, критериуми за избор, структури, организациони, институционални и персонални односи што ја сочинуваат суштината на овој процес. Стратешкиот план, како основен документ, ги одразува приоритетите, целите и задачите на Дирекцијата за период на временска рамка од три години.

Изготвен врз принципот на комплементарност на клучните документи коишто ја трасираат траекторијата на развој на институцијата, овој стратешки план се надоврзува на стратешкиот план 2020-2022, ги заокружува постигнатите стратешки цели и поставува нови хоризонти за унапредување на заштитата на класифицирани информации. Дополнително, овој стратешки план ги следи утврдените стратешки приоритети и приоритетни цели на Владата на Република Северна Македонија и претставува водич за сите вработени во Дирекцијата, во однос на исполнување на нивните задачи и обврски. Функцијата на самиот документ имплицира потреба од анализа на програмите, како и мониторинг и евалуација на постигнатите резултати. Оттука се наметнува потреба за идни насоки за следните чекори што треба да се преземат, со цел постигнување на посакуваните резултати на Дирекцијата.

Реализацијата на програмите и активностите што произлегуваат од стратешките приоритети и цели на Дирекцијата ќе овозможат:

- подобар и поефикасен систем за безбедност на класифицираните информации;
- одржување висок степен на безбедносна култура кај корисниците на класифицирани информации;
- подобар ефикасен систем за вршење инспекциски надзор во насока на доследно следење на примената на важечките стандарди за ракување со класифицирани информации од сите аспекти на безбедноста;
- унапредување на степенот на заштита на националните мрежи низ кои се процесираат класифицирани информации по електронски пат и нивна заштита од сајбер напади;

- континуирано следење на безбедносните политики на НАТО и на ЕУ и применување на пропишаните стандарди за ракување со класифицирани информации;
- континуирана соработка со сродните служби на странски држави и меѓународни организации на регионално ниво и пошироко;
- континуирана меѓуинституционална соработка во доменот на безбедноста на класифицираните информации, на безбедносните политики и за спроведување обуки за ракување со класифицирани информации;
- зголемен институционален капацитет на Дирекцијата.

2. МИСИЈА

Мисијата на Дирекцијата е спроведување и унапредување на утврдената политика за безбедност на националните класифицирани информации и на странските класифицирани информации отстапени на користење на Република Северна Македонија, спроведување и унапредување на пропишаните национални и меѓународни стандарди за ракување со класифицирани информации, како и реализирање на меѓународната размена на класифицирани информации во согласност со склучените меѓународни договори.

3. ВИЗИЈА

Визијата на Дирекцијата е изградба на ефикасен безбедносен систем за заштита на националните и на странските класифицирани информации отстапени на користење на Република Северна Македонија и негово постојано унапредување, воспоставување високо ниво на безбедносна култура и капацитети кај создавачите и кај корисниците на класифицирани информации и интегрирање на Република Северна Македонија, на различни нивоа, во безбедносните структури на НАТО и на ЕУ.

4. НАДЛЕЖНОСТИ НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Согласно Законот за класифицирани информации(*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 275/2019), Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации е основана за спроведување на утврдената политика за заштита на класифицираните информации и на меѓународните стандарди, за реализирање на размената на класифицирани информации во согласност со меѓународните договори, за вршење инспекциски надзор на спроведувањето на одредбите од Законот за класифицирани информации и на другите прописи од областа на безбедноста на класифицирани информации, како и за вршење други работи утврдени со Законот.

Оттаму произлегуваат и надлежностите на Дирекцијата, коишто по својата природа можат да се поделат во три групи:

- надлежности со внатрешна димензија коишто се однесуваат на примената на меѓународните стандарди и норми на национално ниво во размената на класифицирани информации, вклучувајќи и соодветна заштита на примените информации;
- надлежности со надворешна димензија коишто се однесуваат на вршењето контрола на начинот на којшто се чуваат и се заштитуваат класифицираните информации што Република Северна Македонија им ги има отстапено на користење на странски држави и на меѓународни организации, како и надлежностите коишто се однесуваат на учеството на Република Северна Македонија во евроатлантските структури и иницирањето склучување меѓународни договори;
- други надлежности коишто се однесуваат на развивање планови за заштита на класифицирани информации во вонредни состојби, како и обука на корисниците на класифицираните информации преку организирање разни советувања, семинари и одделни консултации.

Подетално, Дирекцијата:

- обезбедува континуирано спроведување на меѓународните стандарди и нормативи во преземањето на мерките и активностите за заштита на класифицираните информации;
- врши координација на активностите во обезбедувањето заштита на класифицираните информации со државните органи и институциите коишто вршат размена на класифицирани информации со странски држави и меѓународни организации;
- ги подготвува, ги организира, ги спроведува и го следи спроведувањето на мерките и активностите за обезбедување заштита на класифицирани информации што на Република Северна Македонија ѝ се отстапени на користење од странски држави и од меѓународни организации;
- презема активности за заштита на класифицирани информации отстапени од Република Северна Македонија на странски држави и на меѓународни организации;
- учествува во изработување планови и програми на Република Северна Македонија за членство во меѓународни организации од областа за обезбедување заштита на класифицираните информации;
- планира и остварува меѓународна соработка за заштита и размена на класифицирани информации;
- предлага мерки за унапредување на заштитата на класифицирани информации;

- покренува иницијативи за склучување меѓународни договори со странски држави и меѓународни организации од областа на размената на класифицирани информации; врши акредитација на комуникациско-информациски системи и процеси,
- организира и спроведува обуки за безбедност на класифицирани информации,
- врши инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон и
- врши други работи утврдени со закон.

Во размената и заштитата на класифицирани информации со НАТО и со Европската Унија, Дирекцијата ги врши задачите за:

- координација и спроведување на безбедносните политики на НАТО и на Европската Унија во Република Северна Македонија, со цел обезбедување соодветно ниво на заштита на класифицираните информации согласно со ратификуваните меѓународни договори,
- безбедност на комуникациите за избор, управување и одржување на криптографската опрема за пренос, обработка и чување на класифицираните информации,
- спроведување безбедносна акредитација на комуникациско-информациските системи и процесите во кои се користат класифицирани информации,
- преземање мерки и активности за заштита на комуникациско-информациските системи од компромитирачко електромагнетно зрачење.

5. ОРГАНИЗАЦИЈА НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Со стратешката определба на Република Северна Македонија за интеграција во евроатлантските структури и со потпишувањето на Безбедносната спогодба со НАТО во 1996 година, во рамките на Министерството за одбрана е формирана Служба за реципрочна безбедност за заштита на информации што се разменети меѓу Република Македонија и НАТО. Во март 2002 година со Одлука на Владата на Република Македонија („Службен весник на РМ“, бр. 21/02) е формиран Националниот безбедносен авторитет на Република Македонија во НАТО контекст (НБА) како стручна служба на Владата. Врз основа на позитивните препораки од НАТО за формирање на самостоен орган кој ќе ги спроведува политиките на НАТО за заштита на класифицирани информации како и согласно утврдената потреба за правно-формално регулирање на ракувањето со класифицирани информации во национални рамки, поранешниот НБА во НАТО контекст прерасна во Дирекција за безбедност на класифицирани информации. Со донесувањето на Законот за класифицирани информации на 5 март 2004 година, Дирекцијата стекнува статус на самостоен орган на државната управа со својство на правно лице.

По донесувањето на Законот за класифицирани информации, во ноември 2004 година се донесени Уредбата за административна безбедност на класифицирани информации, Уредбата за физичка безбедност на класифицирани информации и Уредбата за безбедност на лицата корисници на класифицирани информации, а во март 2005 година се донесени Уредбата за индустриска безбедност на класифицирани информации и Уредбата за информатичка безбедност на класифицирани информации. Во септември 2007 година е донесен Законот за изменување и дополнување на Законот за класифицирани информации со којшто се воспостави целосна контрола не само врз странските туку и врз националните класифицирани информации, односно се постави правна рамка за вршење инспекциски надзор врз сите државни органи и други физички и правни лица.

Во декември 2019 година донесен е нов Закон за класифицирани информации(*)¹ во којшто се содржани решенија насочени кон одржување високо ниво на усогласеност со регулативите на НАТО и ЕУ, следење на тековните трендови во практиките при ракувањето со класифицираните информации, како и кон прецизирање на одредени прашања поврзани со други области што се во корелација со работата на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации. Во Законот е содржана и обврската за надградба на подзаконските акти што произлегуваат од него, како и за усогласување на прописите коишто регулираат прашања од областа на класифицираните информации.

Согласно закон, со институцијата раководи директор кој го именува Владата на Република Северна Македонија со мандат од 4 години. Директорот има заменик, кој го именува и разрешува Владата на Република Северна Македонија за време од четири години. Заменик директорот го заменува директорот во случај кога тој е отсутен или кога поради болест и други причини не е во можност да ја врши својата функција со сите негови овластувања и одговорности во раководењето.

Во текот на своето петнаесетгодишно постоење и функционирање, Дирекцијата прерасна во важен орган на државната управа и незаменлива алка во безбедносниот систем на Република Северна Македонија. Нејзината главна улога се темели на спроведување на безбедносната политика за заштита на националните, на НАТО и на ЕУ класифицирани информации.

Тековно, во Дирекцијата се вработени 39 лица (вклучително директор и заменик директор), од кои 34 се административни службеници, додека 3 се вработени на определено работно време. Вработените се распоредени во 3 сектори и 2 независни одделенија и тоа:

1. Сектор за општи и правни работи, за поддршка на работата на директорот, за меѓународна соработка и за инспекциски надзор,
2. Сектор за административна, персонална и за индустриска безбедност на класифицирани информации,

¹ Законот е усогласен со европското законодавство, односно со Одлуката на Советот од 23 септември 2013 година во однос на правилата за безбедност за заштита на класифицирани информации на ЕУ(CELEX 32013D0488).

3. Сектор за информатичка и физичка безбедност и

Одделенија издвоени од секторите:

- Одделение за финансиски прашања
- Одделение за управување и развој на човечки ресурси.

Заради целисходно спроведување на Законот за класифицирани информации(*), Дирекцијата има воспоставено регистарски систем за размена на национални и на странски класифицирани информации којшто се состои од Регистар што се наоѓа во Дирекцијата и подрегистри и контролни точки формирани во клучните министерства и мисиите на Република Северна Македонија при НАТО и при ЕУ.

Вработените во Дирекцијата во најголем дел се со високо образование и образовни квалификации коишто кореспондираат со безбедносната природа на институцијата.

И покрај потребата од постојано модернизирање на комуникациско-информатичката опрема за ракување и размена на национални и странски класифицирани и неklasифицирани информации, Дирекцијата располага со потребните капацитети за да овозможи целосно спроведување на законските одредби од областа на заштитата на класифицирани информации и запазување на минималните стандарди за безбедност.

6. СПЕЦИФИЧНОСТИ НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Во својство на единствен национален безбедносен авторитет кој се грижи за целосно функционирање на националниот систем за заштита на класифицираните информации, Дирекцијата врши надзор над законитоста во ракувањето со класифицирани информации и укажува на одредени неправилности при создавањето или ракувањето со класифицирани информации. Заради постигнување на горенаведените цели, Дирекцијата редовно ги следи измените во безбедносните политики и директивите на НАТО и на ЕУ во делот на безбедноста на класифицираните информации и истите редовно ги имплементира во своето работење. Со отпочнување на процесот за пристапување кон НАТО, Дирекцијата зема активно учество на состаноците на Комитетот за безбедност на НАТО.

Со определбата на Дирекцијата за стратешко развивање на своите технички и човечки капацитети, а во правец на унапредување на целокупниот систем за безбедност на класифицирани информации во Република Северна Македонија, Дирекцијата е фокусирана на континуирана анализа на НАТО и на ЕУ прописите од сите аспекти на безбедност на класифицираните информации и нивна имплементација, не само во Дирекцијата туку и во рамките на целокупниот регистарски систем воспоставен во клучни министерства и органи на државната управа, како и кај други приватни ентитети-создавачи или корисници на класифицирани информации.

Со развојот на комуникациите, информатичката технологија и сè поголемата размена на информации во национални и во меѓународни рамки, Дирекцијата се фокусира исто така и на следење на современите трендови на развој и постепено усогласување на своите клучни домени на работа со темпото на развој на современите текови. Оттука, Дирекцијата е концентрирана на развој на соодветни политики и практични алатки за унапредување на системот за издавање безбедносни сертификати, за правилно одредување на степенот на класификација, за процена и управување на ризик на безбедноста, за зајакнување на сајбер безбедноста и подигнување на нивото на безбедносна свест кај корисниците на класифицираните информации. Во таа насока оди и изработката на овој стратешки план којшто ги инкорпорира постојните, но и други пропратни политики за развој на безбедноста на класифицираните информации.

Со цел реализација на надлежностите на Дирекцијата, но и на утврдените развојни политики, Дирекцијата остварува непосредна соработка со бројни институции од државниот и приватниот сектор со особен акцент на соработка со институциите што припаѓаат на безбедносниот сектор на Република Северна Македонија. Исто така, заради имплементирање на НАТО и на ЕУ политиките, Дирекцијата е во редовна комуникација со канцелариите за безбедност на НАТО и на ЕУ, а во доменот на развивање проекти од заемен интерес од областа на безбедноста, Дирекцијата остварува успешна соработка и со други меѓународни и невладини организации коишто имаат свои канцеларии во Скопје.

7. СОРАБОТКА СО ДОМАШНИ И МЕЃУНАРОДНИ ИНСТИТУЦИИ И СО ЈАВНОСТА

За доследна примена на одредбите од Законот за класифицирани информации(*) и од пропратните подзаконски акти, како и за востановување и одржување на стандардите во доменот на безбедноста на класифицираните информации во администрацијата и во другите правни лица што ракуваат со класифицирани информации, Дирекцијата остварува редовна соработка со државни институции и приватни компании од земјата, учествува во работата на релевантни меѓуинституционални работни тела, спроведува активности од доменот на меѓународната соработка и го запазува принципот на транспарентност во работењето преку информирање на јавноста за прашања од јавен интерес.

7.1. Соработка со домашни институции и приватни компании од земјата

Согласно членот 74 од Законот за класифицирани информации(*), на барање на Дирекцијата, органите на државната и локалната власт основани согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правни лица основани од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје и други правни и физички лица ѝ даваат информации кои се потребни за извршување на работите од нејзина надлежност.

Соработката со државни институции и приватни компании од земјата се манифестира на различни начини, преку соработка со овластените служби за вршење безбедносни проверки, контакти со офицерите за безбедност во својство на овластени лица за спроведување на законските прописи за безбедност на класифицираните информации во институциите и компаниите, давање стручно мислење, насоки и асистенција за правилна примена на националната законска регулатива за класифицирани информации и одржување стручно-консултативни состаноци и брифинзи.

Во делот на безбедноста на лица корисници на класифицирани информации Дирекцијата остварува соработка со безбедносните служби кои согласно членот 52 од Законот за класифицирани информации(*) спроведуваат дел од безбедносните проверки.

Во контекст на соработката со Министерството за надворешни работи, Дирекцијата, во континуитет и по утврдена динамика од Министерството, врши брифинзи со лицата што се именувани за заминување во ДКП-та на Република Северна Македонија и во воена дипломатија како дел од нивните подготовки за дадената функција.

Во својство на Национално тело за акредитација на комуникациско-информатички системи низ кои се пренесуваат класифицирани информации, Дирекцијата врши активности за акредитација на комуникациско-информатички системи низ коишто се процесираат класифицирани информации во органите каде што тие се воспоставени.

Својата активна улога на Национален безбедносен авторитет во развојот на индустриската безбедност во Република Северна Македонија, Дирекцијата ја остварува преку соработка со државните органи што објавуваат класифицирани тендери, со групации на Стопанската комора на Република Северна Македонија и со приватните компании од земјата. Една од формите на соработка подразбира вклучување на Дирекцијата при подготовката на постапката за објавување класифицирани тендери на државните институции и во процедурите предвидени во тендерските услови, како и во изработката или давање мислења за безбедносните аранжмани при склучување класифицирани договори. Соработката со компаниите вклучува активности за контрола на условите за чување и работа со класифицирани информации и издавање безбедносни сертификати за правни лица за учество на класифицирани тендери и класифицирани национални и меѓународни договори. Покрај соработката со државни и приватни ентитети, а во насока на развивање на индустриската безбедност, Дирекцијата има делегирано и двајца вработени како членови во Комисијата за исполнетоста на условите за учество во постапките за набавки за потребите на НАТО и нејзините земји членки во НАТО Центарот за поддршка на домашните компании воспоставен во Министерството за одбрана. Со учеството во гореспоменатата Комисија преку своите двајца членови, Дирекцијата продолжува и во наредната временска рамка опфатена со оваа стратегија да има советодавна улога во сферата на безбедноста на класифицираните информации за економските оператори коишто имаат интерес за учество во класифицирани НАТО тендери.

7.1.1. Учество во работата на меѓинституционални работни тела и други иницијативи

Како составен дел од административниот апарат на државната управа, Дирекцијата учествува во работата на повеќе меѓуинституционални тела и работни групи.

Согласно законските надлежности во делот на заштитата на класифицираните информации, Дирекцијата учествува во националните меѓуинституционални проекти и иницијативи насочени кон изработка на нова и кон усогласување на постојната законската регулатива за заштита на класифицираните информации.

Во тој контекст, Дирекцијата остварува активно учество во националните меѓуресорски проекти на експертско ниво и работни координативни групи за унапредување и усогласување на легислативата заради јакнење на институционалните капацитети и подигање на безбедносната свест кај корисниците на класифицирани информации, за уредување на системот за криптозаштита во Република Северна Македонија, како и за изработка на документи од стратегиско значење за евроинтеграцијата на Република Северна Македонија.

Во однос на евроинтеграциските процеси на земјата, Дирекцијата редовно учествува во работата на Работната група за надворешна безбедносна и одбранбена политика под раководство на Министерството за надворешни работи, со ангажман во изработката на Глава 31 од Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА) што е во координација на Секретаријатот за европски прашања (СЕП).

7.2. Меѓународна соработка

Имајќи ги предвид стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија во однос на евроинтеграциските процеси на земјата, водењето политика за јакнење на меѓународната соработка е еден од приоритетите на Дирекцијата. Во тој контекст, согласно законската надлежност за планирање и остварување меѓународна соработка за заштита и размена на класифицирани информации, Дирекцијата остварува непосредна соработка со националните безбедносни авторитети на земјите од регионот и на земји членки на НАТО и на ЕУ, како и соработка со меѓународни институции на чишто програми за работа е фокусиран голем дел од надворешната политика на Република Северна Македонија.

Активностите на Дирекцијата во доменот на меѓународната соработка се одвиваат во насока на:

- усогласување на текстовите на билатерални спогодби/договори за размена и заемна заштита на класифицирани информации заради нивно склучување на ниво на Влада,

- активно учество во иницијативите за соработка на националните безбедносни авторитети на земјите од регионот (Форум за соработка на националните безбедносни авторитети од Југоисточна Европа - SEENSA² и Иницијативата за соработка на националните безбедносни авторитети на шест држави од поранешна Југославија - 6S) и пошироко (Мултинационална работна група за индустриска безбедност – MISWG),
- развивање на соработката со надлежните служби на НАТО и на ЕУ коишто ја следат имплементацијата на безбедносната политика во доменот на заштитата на класифицираните информации во Република Северна Македонија,
- развивање на соработката со мисиите и претставништвата на меѓународните институции во Република Северна Македонија преку учество во заеднички проекти и реализација на програми за обуки во земјата и во странство.

7.3. Транспарентност

Запазувајќи го начелото на Владата на Република Северна Македонија за транспарентност во работењето, Дирекцијата редовно ја известува јавноста за новините во законската регулатива за класифицирани информации и за реализираните активности на својата веб страница (www.dbki.gov.mk или www.nsa.gov.mk). Притоа, веб страницата редовно се ажурира и збогатува со содржини наменети за корисниците на класифицирани информации со цел нивно запознавање со востановените процедури за ракување со класифицирани информации и олеснување на пристапот до информациите од јавен карактер во сопственост на Дирекцијата. Покрај законските прописи и други релевантни документи, тие содржини вклучуваат правилници, упатства, водичи за класификација и информативни брошури и флаери. Воедно, преку политиката на дигитализација на процесите во работењето како што се Е-модулот за обуки, Е-туториалот за класифицирани информации и зацртаните проектни планови за аудио-визуелизација на работните процеси, Дирекцијата дополнително ја зајакнува отчетноста и транспарентноста на институцијата.

Исто така, како имател на информации од јавен карактер, Дирекцијата е активен имплементатор на одредбите од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер („Службен весник на РСМ“ бр. 101/2019), што дополнително го афирмира транспарентниот карактер на институцијата.

² Во текот на 2022 година, Република Северна Македонија ќе биде претседавач со SEENSA. Со поддршка на Регионалниот совет за соработка -Regional Cooperation Council, Дирекцијата ќе ја организира дванаесеттата средба на раководителите на националните безбедносни авторитети од Југоисточна Европа. Во рамки на едногодишното претседавање со SEENSA, Дирекцијата исто така цели и кон спроведување на дополнителни активности на експертско ниво чијашто цел ќе биде збогатување на спекарот на активности, заемно советување, обука на делегираните претставници и размена на искуства од сферата на безбедност на класифицирани информации. Амбициозната рамка на содржини ќе зависи од финансиската асистенција на клучни институции како RCC и TAIEХ инструментот на ЕК.

8. АНАЛИЗА НА СОСТОЈБИТЕ

8.1. Имплементација на Законот за класифицирани информации

Дирекцијата е надлежна за имплементацијата на одредбите од Законот за класифицирани информации(*). Имплементацијата се обезбедува преку надзор врз законитоста на ракувањето со класифицираните информации, давање мислења и консултации, превенција, обуки и постојано информирање на корисниците на класифицираните информации.

8.1.1. Инспекциски надзор

За вршење инспекциски надзор во државните органи и органите на државна управа, правосудните органи, органите на единиците на локалната самоуправа, трговските друштва, јавните претпријатија, установите и службите од значење за заштитата, користењето и меѓународната размена на класифицираните информации и други правни и физички лица, во Дирекцијата, во Секторот за општи и правни работи постои Одделение за инспекциски надзор на безбедноста на класифицирани информации. Согласно Законот за класифицирани информации(*), вработените во Одделението се стекнуваат со звање инспектор по положен стручен испит за инспектор за класифицирани информации.

Инспекторите вршат надзор во спроведувањето на Законот за класифицирани информации(*) и другите прописи од областа на безбедноста на класифицираните информации и преземаат мерки за отстранување на утврдените неправилности и недостатоци согласно законските прописи.

Основна функција на Дирекцијата во доменот на инспекцискиот надзор е вршење надзор во согласност со законските прописи и други правни акти со кои се регулирани прашања од сферата на заштита на класифицираните информации и креирањето и спроведувањето на безбедносната политика во согласност со националните и со меѓународните прописи.

8.1.2. Превенција и подигање на нивото на безбедносната свест

Сметајќи дека безбедносната свест за работа со класифицирани информации во Република Северна Македонија сè уште е на ниско ниво, Дирекцијата се залага за потенцирање на превентивната улога со постојано давање мислења по интерните акти на субјектите и укажување во случај на неправилност при ракувањето со класифицираните информации. Дирекцијата обезбедува континуирана едукација на овластените лица за спроведување на законските прописи за безбедност на класифицираните информации во институциите и компаниите и на корисниците на класифицирани информации. Подигањето на нивото на безбедносната свест се реализира врз основа на донесена програма.

Покрај правно-формалната димензија на подигање на безбедносната свест, Дирекцијата ги сензибилизира создавачите и/или корисниците на класифицирани

информации со е-алатки како што е Е-туторилот за класифицирани информации електронскиот систем за обуки. Во временската рамка на овој стратешки план 2022- 2024 година, Дирекцијата има поставено цели и за аудио-визуелизација на одредени работни процеси на Дирекцијата. Се очекува проектните аутпути од овие иницијативи позитивно да влијаат на продуктивноста на самите работни процеси и на подигање на безбедносната свест кај целната група на корисници/создавачи на класифицирани информации.

8.2. Анализа на предностите, слабостите, можностите и ризиците (SWOT анализа)

Со цел согледување на состојбите во Дирекцијата извршена е SWOT анализа како резултат на којашто се утврдени развојните тенденции и приоритети што се дефинирани преку непосредни цели и активности што треба да се имплементираат во референтниот период. За анализата се користени годишните извештаи и годишните планови за работа на Дирекцијата, програмите за работа и извештаите за извршен инспекциски надзор, националните програми и извештаи за остварениот напредок на Република Северна Македонија во евроинтеграциските процеси во доменот на класифицираните информации, вклучувајќи и извештаи од релевантни меѓународни организации, како и други документи на Дирекцијата врзани за реализацијата на тековни активности, програми за обуки и слично.

8.2.1. Предности

- Дирекцијата како независна државна институција врши надзор над законитоста на преземените активности за безбедност на класифицираните информации на Република Северна Македонија и класифицирани информации отстапени на користење од странски држави и меѓународни организации.
- Целосна усогласеност на националната регулатива за безбедност на класифицирани информации со безбедносните политики на НАТО и на ЕУ.
- Вработените во Дирекцијата се високостручни и соодветно обучени правилно да ракуваат со класифицирани информации и се оспособени за давање обука на надворешни лица кои ракуваат со класифицирани информации.
- Дирекцијата располага со комуникациско-информатички системи за водење евиденција на барања и издадени безбедносни сертификати за пристап до класифицирани информации и за електронска размена на НАТО класифицирани информации до степен „СТРОГО ДОВЕРЛИВО“, како и функционален систем на курирска размена на класифициран материјал.
- Тимско работење е воспоставена пракса во Дирекцијата со оглед дека сите активности што бараат поголеми човечки ресурси, повисок степен на координација и организација се извршуваат по принципот на организирање

интерни работни групи. Тимското работење особено е изразено при вршење на инспекциските надзори, контролата на исполнетоста на условите на институциите и приватните фирми за работа и чување на класифицирани информации, како и при подготовка на клучните документи за работа на Дирекцијата.

- Воспоставена е мрежа на офицери за безбедност на класифицирани информации во органите и институциите каде што се ракува со класифицирани информации.
- Преку учество во генерички (општи) обуки и специјализирани обуки во различни области, како и со редовни интерни обуки, вработените во Дирекцијата редовно ги освежуваат знаењата од областа на класифицираните информации и од други области значајни за унапредување на секојдневната работа.
- Воспоставен е систем на едукации и обуки за офицерите за безбедност и за корисниците на класифицирани информации. Обуката се испорачува од страна на вработените во Дирекцијата, во форма на брифинзи, работилници, семинари и индивидуална обука.

8.2.2. Слабости

- Недоволен буџет, кој се определува од Министерството за финансии по даден предлог од страна на Дирекцијата. Алоцираните средства вообичаено ги задоволуваат потребите за основно функционирање на институцијата, но сепак истите се недоволни за посериозен развој на институционалните човечки, материјални и технички капацитети, како и за осовременување и модернизирање на уредите за ракување со класифицирани информации.
- Немање на соодветен кадар за одредени позиции од областа на правните, економските и информатичките науки.
- Заради недоволно развиената свест за безбедност на класифицирани информации кај корисниците на класифицирани информации во услови на брз развој на технологијата се зголемуваат ризиците за злоупотреба на класифицираните информации, а потребата за побрза размена на класифицирани информации е ограничена согласно степенот на класификација.
- Недостиг на специјализирани програми на обуки особено од меѓународен карактер преку кои вработените би стекнале меѓународна пракса и би донеле компаративни знаења и вештини потребни за унапредување на институционалните капацитети.
- Неусогласеност на дел од материјалните закони во определени области со Законот за класифицирани информации(*).

8.2.3. Можности

- Членството во НАТО и започнувањето преговори за членство во ЕУ ќе овозможи позначителен развој на институцијата, ќе допринесе за поголема размена на ЕУ класифицирани информации и за унапредување на постојните институционални капацитети.
- Поголем пристап до ЕУ фондовите и НАТО програмите за развој преку изработување и реализирање проекти од областа на заштита на класифицирани информации.
- Потпишување билатерални договори за размена и заемна заштита на класифицирани информации со други земји.
- Подобра обука на корисниците на класифицирани информации за заштитата на класифицираните информации.
- Подобрување на функционалноста на воспоставениот курирски систем за размена на национални и странски класифицирани информации.
- Развој на софтверски решенија за побрзо, поефикасно и поефективно извршување на работните процеси во Дирекцијата.
- Унапредување на институционалниот капацитет на Дирекцијата преку учество во програми за обуки во земјата и странство во доменот на безбедноста и одбраната.

8.2.4. Ризици

- Недоволно познавање и несоодветна примена на мерките и активностите за безбедност на класифицирани информации од страна на корисниците, што може да доведе до нарушување на безбедноста на класифицираните информации.
- Застарување на софтверските решенија или дефект на опремата преку којашто се процесираат класифицирани информации.
- Недоволно развиена безбедносна свест кај лицата кои ракуваат со класифицирани информации заради ризик од неовластен пристап и нарушување на безбедноста на класифицираните информации.
- Неправилна и нецелосно спроведена проценка на степенот на класификација што доведува до зголемен обем на документи со повисока класификација од реалната, со што директно се влијае на зголемениот број поднесени барања за добивање безбедносни сертификати и непотребно трошење на ресурсите на институциите.
- Неисполнети препораки или корективни мерки за утврдени неправилности по извршен инспекциски надзор.
- Одлив на веќе обучени кадри од Дирекцијата за чијашто замена треба да се вложат дополнителни ресурси.

9. СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Дирекцијата за наредниот период ги постави следните стратешки цели:

1. Обезбедување ефикасен систем за заштита на класифицираните информации
2. Континуирана хармонизација на легислативата за заштита на класифицираните информации
3. Изготвување програма за подигање на нивото на безбедносната свест
4. Зголемено учество во меѓународната соработка
5. Подобра соработка со безбедносните служби, со органите на државната управа и со приватниот сектор

9.1. СТРАТЕШКА ЦЕЛ 1

9.1.1. ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ЕФИКАСЕН СИСТЕМ ЗА ЗАШТИТА НА КЛАСИФИЦИРАНИТЕ ИНФОРМАЦИИ

Обезбедувањето ефикасен систем за заштита на класифицираните информации и неговото постојано унапредување овозможува безбедна размена на класифицирани информации и непречено функционирање на институциите и другите правни лица - корисници на класифицирани информации.

Конкретни цели:

9.1.1.1. Подигање на нивото на соработката со офицерите за безбедност на класифицирани информации

Континуирана и интензивирана соработка со офицерите за безбедност за спроведување на законските прописи за безбедност на класифицираните информации во институциите и компаниите дава позитивни резултати и придонесува за соодветна примена на мерките и активностите за безбедност на класифицирани информации од страна на овластените лица и корисниците на класифицирани информации. Тие се главната точка на спојување помеѓу Дирекцијата и мрежата на институции каде што се генерираат и/или се ракува со класифицирани информации.

9.1.1.2. Подобрување на ефикасноста на инспекцискиот надзор

Со зголемување на бројот на инспекциските надзори расте и нивото на превенција од евентуални штети предизвикани од секаков вид на незаконски пристап и ракување со класифицирани информации, а во случај на предизвикани штети, навременото преземање мерки и санкции придонесува за намалување или

отстранување на последиците од незаконско ракување со класифицирани информации. Тоа придонесува кон афирмација на авторитетот на Дирекцијата како национален безбедносен авторитет којшто со воспоставување на солиден национален систем за заштита на класифицираните информации, обезбедува соодветна заштита и на странските класифицирани информации што се отстапени на користење на Република Северна Македонија.

9.1.1.3. Воедначеност во примената на прописите за заштита на класифицираните информации

Во функција на обезбедување единствен пристап и примена на Законот за класифицирани информации(*), Дирекцијата изработува соодветни упатства, насоки, водичи и други помошни пишани инструменти во врска со одредени констатирани состојби. Во правец на ажурирање на постојните пишани инструменти како и во склоп на заложбите на Дирекцијата во иницијативата на МИОА за реформи на јавната администрација, Дирекцијата продолжува и во овој стратешки период да ги хармонизира, но и надградува документите коишто се исклучителни помошни алатки при работата со класифицирани информации.

9.1.1.4. Зајакнување на улогата на офицерите за безбедност на класифицирани информации

Со Законот за класифицирани информации(*) е воведено определување на офицер за безбедност на класифицирани информации во државните органи, организациите, институциите и другите правни лица за ефикасно и координирано извршување на правата и обврските кои се однесуваат на класифицираните информации. Со воведувањето на оваа обврска во голема мера се обезбедува примена на регулативата наменета за оваа област. Со донесувањето на новиот Закон за класифицирани информации(*) се проширија правата и должностите на офицерите за безбедност и се зајакнува нивната улога во спроведување на мерките и активностите за безбедност на класифицирани информации. Редовната пракса на брифирање на офицерите за безбедност најмалку еднаш годишно за ракување со класифицирани информации останува релевантна опиплива алатка за освежување на знаењата и на практиките за работа со класифицирани информации, но и запознавање со новитетите кои прозлегуваат од оваа сфера со цел нивна имплементација и во институциите каде што се генерираат или се ракува со класифицирани информации.

9.1.1.5. Подобрување на ефикасноста и унапредување на работата на подрегистрите за класифицирани информации

Позицијата на Дирекцијата во однос на спроведувањето на националната безбедносна политика за класифицирани информации се зајакнува преку подрегистрите за класифицирани информации лоцирани во министерствата и во други државни органи. Постојаните обуки со вработените во подрегистрите и

редовните контакти меѓу Дирекцијата и подрегистрите придонесуваат за приближување на мерките и активностите за заштита на класифицирани информации до крајните корисници.

9.1.1.6. Безбедносна акредитација на комуникациско-информатичките системи

Безбедносната акредитација на комуникациско-информатичките системи е значаен процес во обезбедување ефикасен систем за заштита на класифицирани информации во делот на информатичката безбедност. За таа цел Дирекцијата продолжува да го интензивира процесот на безбедносна акредитација во сите државни институции и приватни компании каде што се процесираат класифицирани информации во електронска форма. Заштитата од електромагнетно зрачење (ТЕМПЕСТ) се наметнува како значаен сегмент од процесот на безбедносна акредитација на комуникациско-информатичките системи, со цел да се одредат оптималните безбедносни мерки за заштита на класифицираните информации во електронска форма. Во таа насока Дирекцијата ќе остварува комуникација за вршење услуга и ќе врши координација на работите со националните безбедносни авторитети на државите со коишто Република Северна Македонија има важечки билатерален договор за заштита на класифицирани информации.

9.1.1.7. Сајбер безбедност и подигање на нивото на свест во оваа област

Во последните неколку години сајбер безбедноста се наметнува како една од „најжешките“ теми, како во областа на заштитата на класифицираните информации, така и воопшто во општеството. Во таа насока, Дирекцијата сериозно продолжува да работи на подигање на нивото на безбедност во сајбер просторот. Планирано е да се продолжи со активното учество во меѓуинституционалните работни групи задложени за создавање нова верзија или надградба на постојната Национална стратегија за сајбер безбедност на Република Северна Македонија, со промени во законските и подзаконските решенија за заштита на класифицирани информации, со подигање на нивото на свест на корисниците на класифицирани информации за тековните сајбер закани преку обуки, едукација, семинари, вебинари, промотивни материјали и слично.

9.1.1.8 Родова рамноправност

Како институција којашто активно ги следи националните, НАТО и ЕУ регулативи за родова еднаквост и се стреми кон запазување и имплементирање на одредбите од Законот за еднакви можности за жените и мажите, Дирекцијата продолжува и понатаму во создавање на родово-рамноправна работна средина. Со тековните 36% застапеност на жени во институцијата, Дирекцијата има визија за постигнување на родов баланс како на раководно, така и на ниво на директни извршители. Со делегирање на претставнички во секој работен облик на соработка, како и со следење на обуки за родови прашања и недискриминација по основа на пол

за сите вработени, Дирекцијата има за цел да создаде родово обучени вработени, но и да ги следи современите текови во оваа проблематика.

9.1.1.9 Управување и развој на човечки ресурси

Со оглед дека човечките ресурси се главниот двигател на една институција и се директно поврзани со степенот за заштита на системот за безбедност на класифицирани информации видно од SWOT анализата, Дирекцијата има за цел идентификување на потребите за генерички и специјализирани обуки на вработените и соодветно надградување на постојните знаења. Развојот на човечките ресурси ќе придонесе за подобрување на мотивацијата којашто е клучна за одржување и изградба на резилентен систем за безбедност. Во однос на регрутацијата на нови лица, Дирекцијата ќе настојува да ги премости постојните кадровски празнини со персонал со соодветна стручна експертиза согласно финансиските одобрувања за нови вработувања и потребите за вработување на стручни лица коишто се дефицитарни во Дирекцијата.

9.2. СТРАТЕШКА ЦЕЛ 2

9.2.1. КОНТИНУИРАНА ХАРМОНИЗАЦИЈА НА ЛЕГИСЛАТИВАТА ЗА ЗАШТИТА НА КЛАСИФИЦИРАНИТЕ ИНФОРМАЦИИ

Хармонизацијата на легислативата за заштита на класифицирани информации се одвива во две насоки: на национално и на меѓународно ниво. На национално ниво, Дирекцијата презема активности и учествува во координации со државни органи и институции од земјата за усогласување на законската регулатива за безбедност на класифицирани информации со материјалните закони од разни области. На меѓународно ниво, почитувајќи ги стратешките приоритети и приоритетните цели на Владата на Република Северна Македонија за евроинтеграција, Дирекцијата има обврска да ја следи ЕУ регулативата за заштита на класифицирани информации и да ја усогласува и контекстуализира со националните стандарди за безбедност на класифицирани информации. Во НАТО контекст, Дирекцијата исто така будно ги следи сите измени на НАТО регулативата за заштита на класифицирани информации и соодветно ги имплементира. Постојаната „алертност“ на целосно хармонизирање и усвојување на НАТО директивите ќе допринесе кон повисок степен на заштита на отстапените НАТО документи, но и кон поефективна имплементација на истите во пресрет на редовните инспекциски посети од страна на Канцеларијата за безбедност на НАТО.

Конкретни цели:

9.2.1.1. Измена и дополна на Законот за класифицирани информации

Со цел следење на меѓународната пракса за статусот на националниот безбедносен авторитет во рамките на државните и безбедносните системи во земјите членки на НАТО/ЕУ и во земјите од регионот, а со крајна цел согледување на предностите на странските прописи и регулативи *vis-à-vis* домашните прописи во поглед на надлежностите и статусот на вработените, се наметнува потребата од изменување на Законот за класифицирани информации(*). Имено, таквата потреба за измена на постојниот Закон за класифицирани информации(*) произлегува од неусогласените одредби со кои Дирекцијата како државен орган во состав на целокупниот административен државен апарат со значителни безбедносни надлежности, нема целосен статус на безбедносен орган во рамките на националниот безбедносен ситем. Ваквата хибридна состојба којашто во голема мера несоодветствува со европската пракса повлекува импликации исто така и во делот којшто се однесува на статусот на самите вработени коишто извршуваат задачи од безбедносна природа, а се административни службеници.

Воедно, во периодот опфатен со овој стратешки план, предвидено е финализирање, изготвување и усвојување на подзаконските акти (уредби и правилници) коишто произлегуваат од Законот за класифицирани информации(*). Целта е комплетирање на националната правна рамка за безбедност на класифицирани информации во делот на аспектите за безбедност на класифицирани информации.

9.2.1.2. Хармонизација на националната легислатива во одделни области со документите на НАТО и ЕУ, и користење на добрите практики на земјите членки на НАТО и ЕУ

Со оглед на тоа дека постојните законски прописи што ја уредуваат материјата за заштита на класифицирани информации се целосно во согласност со НАТО и ЕУ политиките за безбедност на информациите, Дирекцијата продолжува со следење на новите регулативи на НАТО и ЕУ што ја третираат безбедноста на класифицираните информации.

Во тој контекст, а по претходно усогласување со другите сродни законски прописи, Дирекцијата ги имплементира решенијата од ревидираните регулативи што произлегуваат од основните безбедносни регулативи на НАТО и на ЕУ.

Имајќи предвид дека се работи за сложена и чувствителна материја, потребно е и развивање на соодветни практики на земјите членки на ЕУ и НАТО, кои за себе имаат богата практична примена на прописите од областа на класифицираните информации. За реализација на таа цел, од огромно значење се инструментите за обука на НАТО и ЕУ преку кои се црпат таквите практични искуства кои влијаат во значителна мерка за подобрувања на националната легислатива. Во таа насока, Дирекцијата продолжува и во овој стратешки период да

изготвува апликации за учество во програми за стекнување на компаративни сознанија и искуства.

9.2.1.3. Вклучување на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации во процесот на креирање политики и донесување прописи

Преку учество во меѓуинституционалните работни тела за изработување стратешки документи поврзани со доменот на класифицираните информации, Дирекцијата влијае на процесот на креирање политики на национално ниво во менаџирањето со кризи, во справувањето со и сузбивањето на корупцијата, во евроатлантските интеграциони процеси, во унапредувањето на политиките за слободен пристап до информации од јавен карактер, во јакнењето на политиките за заштита на лични податоци и во други сфери сврзани со создавање јавни или безбедносните политики.

Преку својата активна улога во процесот на изработка на прописите што ја регулираат безбедноста на класифицираните информации во Република Северна Македонија, како и преку давање мислења на интерните нацрт-акти на институциите коишто вклучуваат прашања од доменот на безбедноста на класифицираните информации, Дирекцијата има влијание и на квалитетот на постојната легислатива и на нејзиното усогласување.

9.2.1.4. Унапредување и усогласување на подзаконски акти

Покрај усвојувањето на соодветните уредби, Дирекцијата како надлежен орган во согласност со Законот за класифицирани информации(*) ќе продолжи со подготовка на правилници и упатства со коишто се доуредуваат сите области на безбедност на класифицирани информации.

9.3. СТРАТЕШКА ЦЕЛ 3

9.3.1. ИЗГОТВУВАЊЕ ПРОГРАМА ЗА ПОДИГАЊЕ НА НИВОТО НА БЕЗБЕДНОСНАТА СВЕСТ

Со програмата за подигање на нивото на безбедносната свест се овозможува препознавање на потенцијалните закани и способности и се предвидуваат безбедносните ризици од аспект на безбедноста на класифицираните информации.

Дирекцијата редовно ја следи и надградува програмата со содржини со цел да ги вклучи сите актуелни закани и слабости. Во зависност од можностите за финансиска асистенција од соодветни донатори, Дирекцијата предвидува и изготвување на нова сеопфатна програма за подигање на безбедносната свест којашто што ќе се темели на НАТО и ЕУ методологија за изготвување на таква повеќеслојна програма.

Конкретни цели:

9.3.1.1. Поддршка од раководните структури

Преку давање приоритет на активностите за подигање на нивото на безбедносната свест, соодветна организациска структура, алокација на финансиски средства за програмата и мотивирање и наградување може да се изгради современ, стручен и мотивиран кадар кој ќе одговори на своите обврски и надлежности.

9.3.1.2. Обуки и едукација на корисниците на класифицирани информации

Преку спроведување обука и едукација од страна на Дирекцијата мерките за подигање на безбедносната свест се дизајнираат за да се промени однесувањето или да се зајакнат добрите безбедносни практики. Дирекцијата во соработка со образовните институции е вклучена во процесот на едукација со цел градење знаења и вештини од областа на класифицираните информации пред засновање на првиот работен однос или во раните фази на кариера во безбедносниот и државниот систем.

Во поглед на лицата кои се веќе дел од институции во кои се ракува со класифицирани информации, Дирекцијата продолжува со индиректна сензибилизација за правилно работење со класифицирани информации преку мрежата на офицерите за безбедност, но и преку постојните онлајн алатки на коишто ќе се стави дополнителен акцент на нивна промоција и последователна примена во услови на пандемија и ограничени можности за обука со физичко присуство.

9.3.1.3. Безбедносни политики и процедури

Дирекцијата како надлежен орган учествува во изработка на безбедносни политики и процедури коишто треба да опфатат разновидни активности низ целата организација, вклучувајќи ги сите аспекти на безбедноста.

9.3.1.4. Средства за комуникација

Дирекцијата работи на подигање на нивото на безбедносната свест преку спроведување кампања преку изработка на промотивни материјали коишто ги сензибилизираат корисниците на класифицирани информации, но и овозможуваат отстранување или ублажување на надворешни или внатрешни ризици и закани. Аудио-визуелни алатки за сензибилизација на создавачите и корисниците на класифицирани информации се исто така предвидени во периодот што е покриен согласно овој стратешки план.

9.4. СТРАТЕШКА ЦЕЛ 4

9.4.1. ЗГОЛЕМЕНО УЧЕСТВО ВО МЕЃУНАРОДНАТА СОРАБОТКА

Согласно законските надлежности, Дирекцијата ги интензивира активностите за континуирано развивање на меѓународната соработка во доменот на класифицираните информации преку активно учество во билатерални, регионални и мултилатерални иницијативи за соработка, како и преку создавање правна основа за влегување во соработка со други држави во чувствителни области сврзани со безбедноста и одбраната.

Конкретни цели:

9.4.1.1. Активно учество на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации во регионалните форуми на соработка

Ценејќи го значењето на соработката со сродни служби на билатерално, на регионално и на меѓународно ниво во развојот и примената на стандардите и процедурите за заштита на класифицираните информации, Дирекцијата останува доследна на своите заложби за активно учество во иницијативите за соработка на националните безбедносни авторитети на земјите од регионот (SEENSA и 6S)³.

9.4.1.2. Организирање и учество во регионални и меѓународни настани од доменот на заштитата на класифицираните информации

Во размената на домашни и странски искуства, освен што зема учество, Дирекцијата е активна и како организатор на меѓународни експертски средби, работилници, конференции и на друг вид на настани од доменот на ракувањето со класифицирани информации во Република Северна Македонија. Воедно, Дирекцијата има зацртано цел и за интензивирање на билатералната соработка со хомологните институции од соседството со цел зацврстување на соработката во сите аспекти на безбедноста на класифицираните информации и заемно информирање за сегашните и идни активности на соработка.

9.5. СТРАТЕШКА ЦЕЛ 5

9.5.1. ПОДОБРА СОРАБОТКА СО БЕЗБЕДНОСНИТЕ СЛУЖБИ, СО ОРГАНИТЕ НА ДРЖАВНАТА УПРАВА И СО ПРИВАТНИОТ СЕКТОР

³ За подробни информации околу конкретните активности на меѓународен план, консултирај го делот за меѓународна соработка на страна 10 од овој стратешки план.

Конкретни цели:

9.5.1.1. Соработка со безбедносните служби

Дирекцијата активно соработува со безбедносните служби во насока на имплементирање на безбедносните политики за безбедност на класифицирани информации. Конкретно, од областа на безбедноста на лица корисници на класифицирани информации, воспоставена е интензивна двонасочна комуникација со надлежните безбедносни служби во доменот на вршење оперативни проверки за физички и за правни лица за издавање безбедносни сертификати. Соработката со безбедносните служби се одвива и на правно-консултативна основа особено при потребата за изменување на постојните подзаконски прописи сврзани со безбедносната проверка, при ревидирање на безбедносни прашалници за физички и правни лица, при процесот на преговарање на нацрт-текст на договор за размена и заемна заштита на класифицирани информации со странски држави итн.

Во однос на процената на заканите, Дирекцијата е во перманентна координација со секој од имателите на комуникациско-информатички системи со цел изготвување пишани документи - проценка на ризиците. Воедно, преку редовно меѓусебно брифирање, информирање и организирање на заеднички настани од безбедносна природа, Дирекцијата во спрега со другите безбедносни органи придонесува кон подигање на безбедносната свест.

9.5.1.2. Соработка со органите на државната управа

За извршување на работите од својата законска надлежност, Дирекцијата соработува со органите на државната управа, согласно Законот за класифицирани информации(*). Како значајна алка од националниот безбедносен систем, Дирекцијата е вклучена во меѓуинституционални проекти и активности чијашто цел е зголемување на институционалните капацитети на Република Северна Македонија за реализација на утврдените евроинтегративни процеси и за стекнување полноправно членство во ЕУ.

9.5.1.3. Соработка со приватниот сектор

Дирекцијата согласно ингеренциите што произлегуваат од Законот за класифицирани информации(*) и потребите на приватниот сектор дава мислења, помага во реализација на класифицирани договори во Република Северна Македонија и во странство.

9.5.1.4 Соработка со меѓународни и регионални организации, странски институти и граѓански сектор

Со цел унапредување на системот за безбедност на класифицирани информации, Дирекцијата соработува со релевантните преставништва на

меѓународни и регионални организации, странски и домашни организации од непрофитниот сектор особено во делот на развивање проектни активности за подобрување на институционалните, но и на системските капацитети за заштита на класифицирани информации. Иницијативи за соработка со ОБСЕ Мисијата во Скопје, Делегацијата на ЕУ во Република Северна Македонија, Претставништвата на соодветните агенции на ООН, со Женевскиот центар за безбедносна соработка (ДЦАФ), како и со локалните граѓански организации и здруженија остануваат приоритет и авенија за проширување на надворешната димензија на Дирекцијата.

10. ИЗВОРИ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

При подготовката на овој стратешки план направени се и определени согледувања околу финансирањето, целите и определени активности на Дирекцијата.

Како основен и единствен извор на финансирање е Буџетот на Република Северна Македонија за финансирање на основната дејност на Дирекцијата каде наменски се обезбедуваат средствата на годишна основа.

Дирекцијата како орган на државната управа и буџетски корисник на буџетски програми работи според принцип на трезорско работење, со доставување на предлог-буџетот за секоја календарска година, а во согласност со претходно добиени препораки од Министерството за финансии за рамките во коишто треба да се креира буџетот. По усвојувањето на буџетот, Дирекцијата донесува финансиски планови за негова распределба и извршување по квартали.

Средствата согласно динамиката на активности ќе се планираат стратешки за период од наредни три години, односно на принципот на среднорочно тригодишно планирање каде средствата за наредната година ќе бидат целосно планирани, а за наредните две години ќе бидат изработени проекции.

Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации со Министерството за финансии тековно ќе ги следи и ќе ги планира потребите, обезбедувањето и трошењето на средствата.

ДИРЕКТОР
Стојан Славески

